

Plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (dále jen EVVO) pro školní rok 2022/23

Církevní ZŠ a SŠ Plzeň

Obor Ekologie a životní prostředí

Obor Sociální činnost

Obsah:

1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO)	3
2 Cíl EVVO.....	3
2.1 Znalosti a porozumění.....	3
2.2 Dovednosti	4
2.3 Postoje.....	4
3 Charakteristika EVVO	5
4 Klíčové kompetence.....	6
5 Realizace environmentální výchovy a akce EVVO	7
5.1 Školní kolo a krajské kolo ekologické olympiády pro žáky SŠ.....	7
5.2 Okresní kolo biologické olympiády	7
5.3 Okresní kolo zeměpisné olympiády	7
5.4 Okresní kolo chemické olympiády	7
5.5 Projekt Recyklohraní.....	8
5.6 Projekt May Day a adventní trhy	8
5.7 Mezinárodní projekt EKOŠKOLA	8
6. Závěrečná ustanovení.....	9

Školní plán EVVO je vydán na základě metodického pokynu MŠMT č. j. 16745/2008 - 22

k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) a v návaznosti na školní vzdělávací program.

1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO)

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO) vede k myšlení a jednání, které je v souladu s životním prostředím tak, aby se udržela jeho kvalita i pro budoucí generace.

Cílovou skupinou jsme tedy všichni, bez ohledu na věk nebo vzdělání.

Obsahem EVVO je nejen vytváření pozitivních postojů k životnímu prostředí, k úctě k životu ve všech jeho formách, znalost a péče o prostředí kolem nás, ale i pochopení vzájemné provázanosti oblastí, které jsou na první pohled odlišné a přece k sobě patří. Environmentální výchova je úzce spjata i se sociální, ekonomickou a kulturní oblastí a vede k pochopení zákonitostí, které tato vzájemná vazba vytváří.

Cílem EVVO je objektivní informovanost o stavu a vývoji životního prostředí. Tak, aby lidem, kteří ztratili přímý kontakt s přírodou, bylo vráceno povědomí o prostředí, ve kterém se pohybují a aby se začali chovat šetrně a předvídavě, což vyžaduje určité znalosti, dovednosti a hlavně silnou motivaci k pozitivním změnám, které povedou ke zdravému a funkčnímu prostředí kolem nás.

EVVO je i preventivním nástrojem ochrany životního prostředí, protože je nutné si uvědomit, že neznáme všechny komplikované zákonitosti vztahů organismů a prostředí a proto není možné s jistotou určit všechny vlivy lidské činnosti na životní prostředí a v důsledku na lidské zdraví.

EVVO vede k přijetí plné zodpovědnosti za životní prostředí a vytváří podmínky pro zapojení každého jednotlivce do jeho ochrany. Zejména jde o informovanost v problematice vlivu jednotlivých vzorců chování na životní prostředí, při řešení ekologických problémů v obci a dále o akce přímo se dotýkající životního prostředí, a to vše přístupnou formou, srozumitelnou každému občanovi.

Jsou tři základní směry působení, které jsou navzájem propojeny:

- poskytování informací a vzdělávání formou přednášek, školení, odborné literatury, masmédií, zpravodajů
- vytvoření kladného citového vztahu k okolnímu prostředí účastí na společných akcích nebo vlastní zájmovou činností
- zprostředkování dovedností, které jsou přínosné pro udržitelný způsob života, což je praktická činnost v ochraně životního prostředí, zpočátku pod odborným vedením, posléze aktivní zapojení do uskutečňování konkrétních projektů, apod.

EVVO vede k aktivnímu přístupu v řešení problémů životního prostředí tím, že poskytuje metodu. Vede i k lepšímu poznání sebe sama a svých možností, k prohlubování poznání světa a jeho zákonitostí. EVVO je celoživotním procesem vytvářejícím ekologickou kulturu.

2 Cíl EVVO

2.1 Znalosti a porozumění

- Povědomí, že životní prostředí je tvořeno různými složkami, např. fyzikální, chemickou, biologickou, společenskou, kulturní.

- Povědomí, že všechny tyto složky jsou navzájem propojeny, a tedy změna v jedné může ovlivnit některé nebo všechny ostatní.
- Povědomí, že každá lidská bytost je součástí této sítě a je na ní zcela a neustále závislá.
- Porozumění, že vše živé i neživé má své životní cykly, jejichž každý úsek vývoje je důležitý.
- Porozumění, že složky životního prostředí jsou organizovány v systémech, ať už přírodních nebo vytvořených člověkem - ekosystémy, společenstva, populace, národy, města. Složky těchto systémů jsou navzájem propojeny a jsou přizpůsobeny podobným podmínkám.
- Porozumění, že tyto systémy se vyvíjejí (krátkodobě i dlouhodobě) jako odezva na měnící se podmínky.
- Pochopení procesů, které jsou základem života, zejména toku energie a informací a koloběhu látek, a pochopení jejich umožňujícího i omezujícího působení.
- Pochopení, že lidstvo ovlivňuje své prostředí využíváním a přemísťováním obnovitelných i neobnovitelných zdrojů, jeho fyzickým narušováním a nakládáním (disposal) s odpady, a porozumění, jak je prostředí ovlivněno růstem populace a využíváním technologií.
- Pochopení, že naše vlastní vnímání prostředí je ovlivňováno našimi biologickými potřebami a schopnostmi, technickými prostředky, našimi zkušenostmi a touhami, a že nemusí být stejné jako u druhých.
- Poznání různých souborů kritérií, podle kterých mohou být hodnoceny změny životního prostředí: ekologických, ekonomických, energetických, estetických, etických.
- Rozvoj citu/smyslu pro ekologické hodnoty, přispívající ke kvalitě prostředí, jako jsou rozmanitost, zachování, přizpůsobivost, odolnost, spolupráce, rovnováha.
- Rozvoj citu/smyslu pro společenské hodnoty, které přispívají ke kvalitě prostředí, jako je uspořádání a ztvárnění, bezpečnost, pohoda, vztah mezi náklady a užitkem, estetické hodnoty, myšlenky svobody, práv a povinností, kulturní a etické hodnoty, spravedlnost.
- Pochopení, jak může být usměřován proces změny životního prostředí, například pomocí legislativy, plánování, přijetím dobrých ekologických politik doprovázených kontrolou, pomocí úsilí dobrovolníků a dobrovolných organizací a osobní aktivitou.

2.2 Dovednosti

- Pozorování/vnímání s využitím všech smyslů.
- Zaznamenávání, sbírání/shromažďování, třídění a prezentace informací.
- Používání druhotných zdrojů informací zahrnujících ústní podání a archivní zdroje.
- Třídění, hodnocení a vysvětlování číselných dat.
- Používání nástrojů pro shromažďování, zaznamenávání a hodnocení dat.
- Formování zdůvodněných názorů, vyvážených mínění, formulace a ověřování hypotéz. Řešení problémů.
- Tvořivá spolupráce s ostatními.

2.3 Postoje

- Péče a pocit zodpovědnosti za zdraví a dobrý stav celého prostředí.
- Kritický postoj k přijímaným informacím, prověřování předpokladů, opatrnost vůči spolehlivosti osobních interpretací.
- Respekt k přesvědčení druhých, k důkazům a racionálním argumentům.
- Smysl pro společenství s ostatními lidmi i ostatními živými bytostmi.

- Smysl pro souvislost s minulostí a budoucností.
- Uznání lidské schopnosti pracovat v rámci limitů prostředí a aktivně tvořit budoucnost.
- Závazek přispívat vrozenými schopnostmi ke zlepšení kvality životního prostředí.

3 Charakteristika EVVO

Stručný soupis výrazů vztahujících se k ekologické výchově:

- celoživotní,
- interdisciplinární,
- holistická,
- zaměřená na adresáta,
- odpovídající místním podmínkám,
- rozvíjející se od místního ke globálnímu,
- s důrazem na kvalitu a hodnotu,
- formulující problémy (častěji než řešící problémy),
- normativní spíše než empirická,
- upřednostňující systémové myšlení před lineárním,
- začleňující citové i poznávací učení,
- organizovaná pružně a přizpůsobivě,
- hledící dopředu, předvídající,
- spojující, syntetizující, se širokým záběrem,
- pracující v otevřených situacích,
- zaměřená na konkrétní témata,
- založená také na činnosti v terénu,
- orientovaná na aktivitu,
- příkladná (např. vycházející ze stavu okolního prostředí).

4 Klíčové kompetence

Mezi základní klíčové kompetence, jež chceme během environmentální výchovy u žáků rozvíjet, patří:

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah ke vzdělávání
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět základnímu úkolu,
- určit jádro problému,
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání,
- formulovat srozumitelně a souvisle své myšlenky,
- účastnit se diskuzí.

Personální a sociální kompetence

- pracovat v týmu,
- podílet se na realizaci společných pracovních činností,
- podněcovat práci v týmu vlastními návrhy,
- nezaujatě zvažovat návrhy druhých,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- chápat význam životního prostředí pro člověka,
- jednat v duchu udržitelného rozvoje,
- chápat hodnotu života,
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- mít odpovědný postoj k vlastnímu vzdělávání,
- uvědomovat si význam celoživotního učení.

5 Realizace environmentální výchovy a akce EVVO

5.1 Školní kolo a krajské kolo ekologické olympiády pro žáky SŠ

Školní i krajské kolo ekologické olympiády přispívá k podpoře nadaných studentů oboru Ekologie a životní prostředí.

Naše škola každoročně pořádá školní kolo ekologické olympiády. Žáci, kteří se umístili na 1. – 3. místě postupují do krajského kola, které je pořádáno ČSOP jako dvoudenní setkání žáků středních škol a jejich vyučujících. Žáci plní teoretické i praktické (terénní, laboratorní, projektové apod.) úkoly s příslušným tematickým zaměřením.

Plnění: září - říjen 2022

Zodpovídá: Ing. Dostálová

5.2 Okresní kolo biologické olympiády

Okresního kola biologické olympiády se účastní žáci prvního a druhého ročníku oboru ekologie. Téma každoročně vyhlašuje MŠMT. Olympiáda se tradičně skládá z teoretické části a praktické části. K teoretické části každoročně vychází na zadané téma odborná literatura a žáci si mohou k danému tématu doplnit informace. Praktická část se skládá z poznávačky z botaniky a zoologie. Žáci mají k dispozici seznam přírodnin, ze kterých se poznávačky sestavují a mohou se opět na tuto část olympiády předem připravovat. Úspěšní dva řešitelé školního kola postupují do krajského kola biologické olympiády, které přispívá k podpoře nadaných studentů oboru Ekologie a životní prostředí.

Plnění: termín stanovený MŠMT (školní kolo na přelomu podzimu a zimy 2022/23)

Zodpovídá: Mgr. Hodková, Mgr.Říha

5.3 Okresní kolo zeměpisné olympiády

Okresního kola zeměpisné olympiády se účastní žáci prvního a druhého ročníku oboru ekologie. Téma každoročně vyhlašuje MŠMT. Olympiáda se tradičně skládá z teoretické části a praktické části. K teoretické části každoročně vychází na zadané téma odborná literatura a žáci si mohou k danému tématu doplnit informace. Praktická část se skládá z práce s mapovými podklady.

Okresní kolo zeměpisné olympiády přispívá k podpoře nadaných studentů oboru Ekologie a životní prostředí.

Plnění: termín stanovený MŠMT

Zodpovídá: Mgr. Dvořák

5.4 Okresní kolo chemické olympiády

Okresního kola chemické olympiády se účastní žáci prvního až čtvrtého ročníku oboru ekologie. Téma každoročně vyhlašuje MŠMT. Olympiáda se tradičně skládá z teoretické části a praktické části. K teoretické části každoročně vychází na zadané téma odborná literatura a žáci si mohou k danému tématu doplnit informace. Praktická část se skládá z laboratorních úloh.

Okresní kolo chemické olympiády přispívá k podpoře nadaných studentů oboru Ekologie a životní prostředí.

Plnění: termín stanovený MŠMT

Zodpovídá: Mgr. Říha

5.5 Projekt Recyklohraní

Od roku 2009 se naše škola zapojuje do recyklačního programu Recyklohraní pořádaného MŠMT. V rámci tohoto programu škola vzdělává žáky v oblasti třídění odpadů a umožňuje jim odevzdávat vysloužilé baterie a drobná elektrozařízení do speciálních nádob umístěných v prostorách školy. Recyklohraní je školní recyklační program organizovaný společnostmi Asekol s.r.o., Ecobat, s.r.o., Eko-kom, a.s. a Ekolamp, s.r.o., který si klade za cíl realizaci zpětného odběru baterií a elektrozařízení, spojený s osvětovou činností v oblasti nakládání s odpady ve školních zařízeních v České republice, především na základních a středních školách. Školní recyklační program Recyklohraní umožní školám deklarovat jejich ekologické myšlení a současně podpoří vnímání potřeby správného nakládání s odpady u žáků.

Plnění: průběžně během školního roku

Zodpovídá: Mgr. Říha

5.6 Projekt May Day a adventní trhy

Naše škola se v květnu každoročně (vyjma „covidových“ let) zúčastní dne May Day pořádaném ZOO Plzeň. Studenti oboru ekologie připraví ekologické hry pro děti a osvětové programy, týkající se konkrétního ochrannářského programu pro daný rok, žáci sociálního oboru vyrábí suvenýry s logem akce, které se pak na této akci prodávají veřejnosti. Výtěžek z této akce jde na podporu a místní ochranu konkrétního druhu v Plzeňském kraji.

V prosinci se bude konat prodejní adventní trh, jehož výtěžek podpoří vybraného živočicha ZOO Plzeň a vybranou sociální instituci.

Plnění: prosinec 2022/květen 2023

Zodpovídá: Mgr. Hodková, Mgr. Holerová

5.7 Mezinárodní projekt EKOŠKOLA

CIŠ Plzeň je zapojena do mezinárodního projektu Ekoškola. Na škole funguje ekotým složený ze zástupců všech tříd. Tento tým se schází každý týden a koordinuje plnění témat, která jsme se v první etapě této soutěže vybrali. Těmito tématy jsou odpady a energie. Žáci celé školy ve spolupráci s technickými zaměstnanci a učiteli realizují opatření v těchto tématech, která přispějí k ekologizaci provozu školy. Studenti školního ekotýmu připravují také doprovodné akce pro ostatní žáky, učitele a přátele školy – například organizování květnové Férové snídaň, podílejí se na osvětě k udržitelnému rozvoji, připravují aktivity k May Day. V letošním roce se budou studenti opět připravovat na audit Ekoškoly, který musí škola projít každé dva roky.

Plnění: průběžně pravidelně během celého školního roku, vyvrcholení a audit v průběhu jara

Zodpovídá: Mgr. Hodková, Mgr. Holerová

6. Závěrečná ustanovení

Školní plán EVVO pro školní rok 2022/2023 byl projednán a schválen předmětovou komisí dne 31. 8. 2022.

V Plzni dne 5. 9. 2022

Vypracovala:

Schválila:

.....

.....

Mgr. Jana Hodková
koordinátorka EVVO pro SŠ

Mgr. Kateřina Chejlavová
ředitelka školy